

Verstuurd naar de respectievelijke kabinetten op 13 januari 2014

Nieuwrode, 13 januari 2014

Geachte mevrouw Turtelboom en heer Peeters,

Met ongeloof en verontwaardiging vernamen wij dat beide visserijdossiers inzake het schip "Soetkin" werden geseponeerd. De bemanning van dit Belgische vissersschip trachtte in 2007 illegaal een reuzenhaai aan te landen in de haven van Zeebrugge en werd in 2009 tijdens een routine-inspectie betrapt op het bezit van twee reuzenhaai vinnen.

De vaak in de wateren rond Groot-Brittannië en Frankrijk voorkomende reuzenhaai werd tot in de jaren 90 zwaar bejaagd voor zijn huid, lever, kraakbeen en vinnen. De gerichte visserij verwijderde meer dan 80.000 exemplaren of een geschatte 95% van de Noord-Atlantische populatie (Bron: The Shark Trust).

De populatie kon ook niet weer aangroeien gezien de soort zich karakteriseert door een extreem trage voortplantingscyclus: vrouwelijke exemplaren worden pas geslachtsrijp na 18-20 jaar en produceren daarna slechts 3-6 nakomelingen met intervals van vier jaar. De draagtijd wordt geschat op 12-36 maanden (Bron: Pauly 2002). Het verlies van elk exemplaar heeft dan ook een belangrijke invloed op de populatie.

Deze kennis gaf de aanzet tot het instellen van strikte nationale en internationale beschermingsmaatregelen zoals de Europese Verordening 41/2007, het Bern Verdrag, het Verdrag van Bonn, het OSPAR Verdrag, inclusie in CITES Appendix II en soortbescherming via UNCLOS. Tegenwoordig geniet geen enkele haaiensoort meer wettelijke bescherming dan de reuzenhaai.

Toch blijkt deze wettelijke bescherming niet veel waard in de praktijk, alleszins niet in België waar wij moeten vaststellen dat onze regeringen niet bereid zijn tot het handhaven van haar eigen wetgeving inzake visserij. Nochtans wordt de Noord-Atlantische populatie van de reuzenhaai door de Internationale Unie voor Natuurbehoud (IUCN) geclassificeerd als bedreigd met uitsterven (zelfde status als de ijsbeer en de pandabeer).

Elke bezorgde Belgische burger kan op de website van het Ministerie van Landbouw en Visserij (documenten: "Zeevisserij: aanvullende quotamaatregelen") lezen dat "een onopzettelijk gevangen reuzenhaai onmiddellijk weer overboord gezet moet worden, zo mogelijk levend." De dieren mogen in geen geval aangeland worden en er mag absoluut geen handel mee gedreven worden.

Wij vinden de motivatie waarom het eerste dossier werd geseponeerd: "Toevallige feiten met oorzaak van specifieke omstandigheden.", dan ook volstrekt onbegrijpelijk. De wetgeving hieromtrent is immers bijzonder duidelijk. (Bron citaat: website Bart Peeters – volksvertegenwoordiger voor Groen)

Nog verontrustender vinden wij de beslissing om ook het tweede dossier te seponeren. De vissers konden tijdens het eerste incident nog beweren zich niet bewust te zijn van het bedrijven van een inbreuk op de wetgeving, maar hetzelfde schip werd twee jaar later tijdens een routine-inspectie betrapt op het bezit en verborgen houden van twee reuzenhaai vinnen, terwijl de bemanning deels dezelfde was.

De vinnen werden bovendien in de diepvriezer van het schip gevonden (Bron: Inspectiedienst zeevisserij). Er kan dus moeilijk beweerd worden dat het afsnijden van de vinnen uitsluitend gebeurde in functie van het uit het net vrijknippen van de haai. De vissers zelf gaven aan dat ze thuis "soep gingen koken van de vinnen" (Bron: Inspectiedienst zeevisserij), wat aangeeft dat deze zich bewust waren van het gebruik en de waarde van deze vinnen in haaienvinnensoep.

De rug- en borstvin die in hun bezit werden teruggevonden hadden een respectievelijk gewicht van 10 en 15 kg en vertegenwoordigen een marktwaarde van 13.000 euro. (Bronnen: artikel "Naar de haaien" van wetenschappelijk journalist Helga d'Havé, gepubliceerd in EOS magazine editie februari 2011 en het "Marine Conservation Society Basking Shark Watch 20-year Report" door A. Bloomfield en JL Sonadt).

Het antwoord van de heer Peeters op de vraag waarom het tweede dossier werd geseponneerd: "Geen motivering bekend.", kan dan ook alleen maar omschreven worden als onbegrijpelijk en uitermate ongepast. (Bron citaat: website Bart Peeters – volksvertegenwoordiger voor Groen).

Ongeacht de kans op slagen van een burgerlijke partijstelling, is Sea First vzw van mening dat de Vlaamse Overheid zich burgerlijke partij had moeten stellen, al was het maar om aan te geven dat zij van oordeel was dat haar eigen en rechtstreekse belangen waren geschaad. Door na te laten van op te treden maakt de overheid haar eigen wetgeving volstrekt ongeloofwaardig, terwijl aan de schuldigen het signaal wordt gegeven dat zijn gewoon verder hun gang kunnen gaan; en dat gebruik makend van de door de overheid aan hen toegewezen visserijsubsidies!

Naast het uitblijven van strafrechtelijke vervolging, vinden wij het immers ook onlogisch dat betreffend schip onverminderd kon blijven genieten van visserijsubsidies.

Tenslotte vragen wij de nodige maatregelen te nemen zodat bijvangst van de soort in de toekomst kan vermeden worden, zoals de ontwikkeling van netten met een ontsnappingsroute voor reuzenhaaien.

Wij kijken uit naar uw reacties en willen graag op de hoogte worden gehouden wat betreft toekomstige beslissingen inzake deze dossiers.

Met vriendelijke groeten,

Mede namens het bestuur van Sea First België vzw,

Katrien Vandevelde
Oprichter BlueShark